

Verslag roofvogeltelling West-Brabant 2021

In het weekend van 18 en 19 december 2021 telden 23 leden van de West-Brabantse Vogelwerkgroep de overwinterende roofvogels in West-Brabant. Het was alweer de 18de editie van de jaarlijkse telling. Voor het 2de jaar op rij hadden we te maken met de coronapandemie. Omdat de activiteiten buiten plaatsvonden, bleek het na afstemming gelukkig mogelijk om de telling door te kunnen laten gaan.

Onderzoeksgebied

Zie het verslag in 't Hupke nummer 184, lente 2021. Dit verslag en alle overige verslagen van de voorgaande jaren (17 stuks) zijn terug te vinden op de website van de West-Brabantse Vogelwerkgroep onder publicaties.

Methode

Op 18 en 19 december 2021 werd in de open natuurgebieden en het agrarisch gebied van Noordwest-Brabant een integrale roofvogeltelling uitgevoerd. De meeste tellers gebruikten daarbij de auto maar direct ten noorden van Etten-Leur en ten noorden en zuiden van Breda werd vanaf de fiets geteld. Alle aanwezige roofvogels werden op kaarten ingetekend of ingevoerd op Waarneming.nl. Met name voor de gebieden waar geen telgroepen actief waren zijn ter aanvulling losse waarnemingen van Waarneming.nl gebruikt om het beeld te completeren.

Weer

Op beide dagen was het weer matig. Laaghangende bewolking, nevel, lichte mist en druilrige regen hadden een negatieve invloed op de waarneemkans. Het afspeuren van hoogspanningsmasten was zeker op zaterdag lastig. Jan-Willem Wijnhoven en Wilma Rasink schreven met het toesturen van de telgegevens: "zaterdag de Willemspolder geteld, eerder gestopt vanwege de mist en zondag weer opgepakt". De temperatuur was op beide dagen rond 7°C.

Resultaten

In totaal werden er 335 roofvogels waargenomen, verdeeld over 8 soorten. Er werden 2 Bruine Kiekendieven gemeld in de Biesbosch. De Blauwe Kiekendief was minder talrijk dan in voorgaande jaren. Van de 12 waargenomen Blauwe Kiekendieven werden er 3 als adult man (♂) genoteerd en 9 als vrouw (♀)/juveniel (een eerste kalender jaar man lijkt op een adult vrouw maar is, met name op de armpennen, over het algemeen donkerder bruin). Van de Havik werden 9 exemplaren waargenomen waarbij twee maal het geslacht werd vermeld (2 ♂♂). Van de Sperwer werden 12 exemplaren geteld.

De Buizerd (fig. 5) werd met 217 exemplaren het vaakst gezien. Tevens was het de meest verspreide roofvogel. Hij werd in vrijwel alle atlasbokken (5 x 5 km) waar telploegen actief waren waargenomen. Voor het derde opeenvolgende jaar werd er geen enkele Ruigpootbuizerd gemeld. Na een decennialange afname is het thans een zeer schaarse

wintergast in het West-Brabantse. Ook de Zeearend werd in het telweekend van 18 en 19 december niet waargenomen, dit had ongetwijfeld te maken met het slechte weer. Op 5 november had ondergetekende, samen met 3 andere vogelwerkgroepleden, nog 4 Zeearenden gezien in de Biesbosch (2 in Hardenhoek en 2 in de Muggenwaard). De Zeearend is met een spectaculaire opmars bezig in Nederland (vorig jaar telde ons land 17 broedparen waarvan 5 in Zuidwest-Nederland. Bron: Sovonnieuws december 2021). Er zijn 69 Torenavalken gespot, 48 stuks minder dan een jaar eerder (fig. 6). Er is 1 Smelleken gezien. Van de Slechtvalk werden 13 exemplaren waargenomen. Mogelijk heeft het slechte zicht bijgedragen aan het wat mindere aantal hoewel er waarschijnlijk ook op de grond zittende exemplaren gemist zullen zijn. Overigens, van de 5 rond Etten-Leur waargenomen Slechtvalken zaten er 3 in een hoogspanningsmast, 1 op een watertoren en 1 in een boom.

TABEL 1. GETELDE AANTALLEN ROOFVOGELS IN DEC. 2018 T/M 2021

Soort	2018	2019	2020	2021
Bruine Kiekendief	0	4	5	2
Blauwe Kiekendief	14	17	18	12
Havik	11	7	12	9
Sperwer	13	13	12	12
Buizerd	264	210	305	217
Ruigpootbuizerd	3	0	0	0
Zeearend	0	4	5	0
Torenavalk	71	91	117	69
Smelleken	2	1	3	1
Slechtvalk	8	18	18	13
Totaal	386	365	495	335

Legenda verspreidingskaarten:

- Kleine stip 1
 - Middelgrote stip 2-3
 - Grote stip 4-10
 - Hele grote stip >10
- (Vanaf 3 met vermelding van het aantal)

Dankwoord

Toon van Beers, Jan Benoist, Cor Borghouts, Toos Borghouts, Frieda van Breemen, Piet van de Broek, Ger Duijf, John Frijters, Hannie van Gils, Johan van Haperen, Piet van Iersel, Arnold Klaren, Martin van Leest, Marijke Levy, Wilma Rasink, Laurie Rijdsijk, Agnes van der Sanden, Hans van der Sanden, Willem Veenhuizen, Harry van Vugt, Jan-Willem Wijnhoven en Paul Zom leverden een belangrijke bijdrage aan de telling. Daarnaast wil ik ook graag iedereen bedanken die zijn of haar roofvogelwaarnemingen invoerde op Waarneming.nl.

Raymond van Breemen

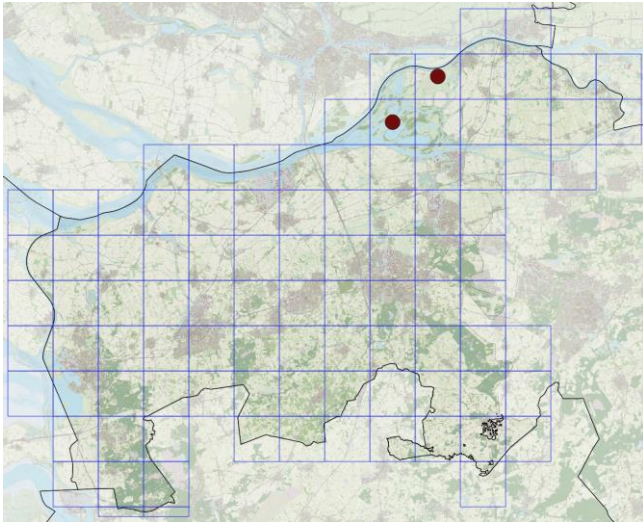

FIG. 1 BRUINE KIEKENDIEF
TOTAAL 2, MAXIMUM PER ATLASBLOK 1

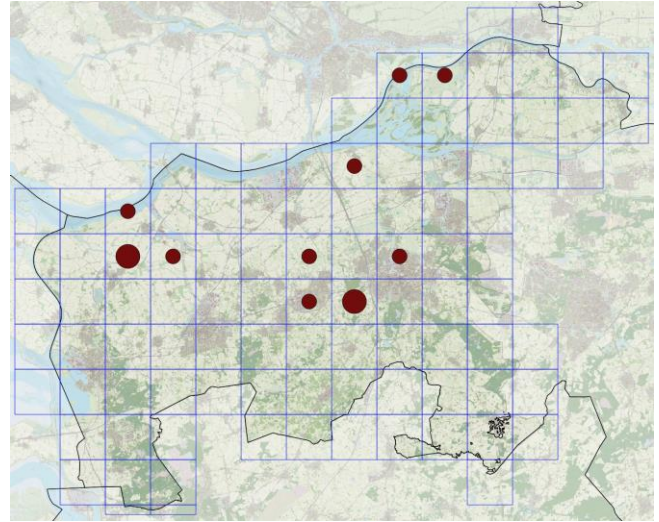

FIG. 4 SPERWER
TOTAAL 12, MAXIMUM PER ATLASBLOK 2

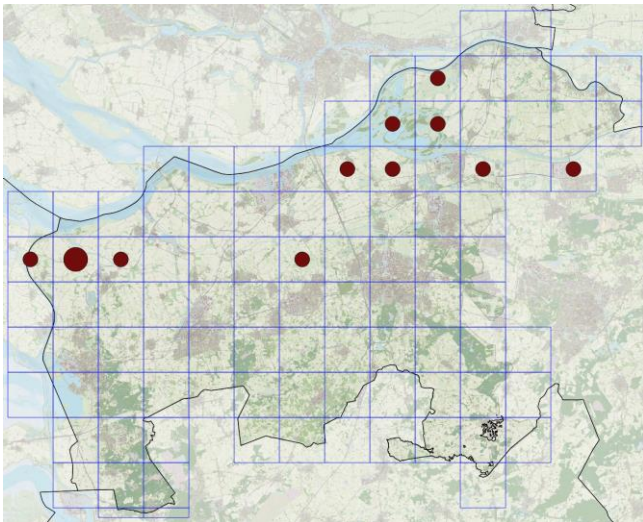

FIG. 2 BLAUWE KIEKENDIEF
TOTAAL 12, MAXIMUM PER ATLASBLOK 2

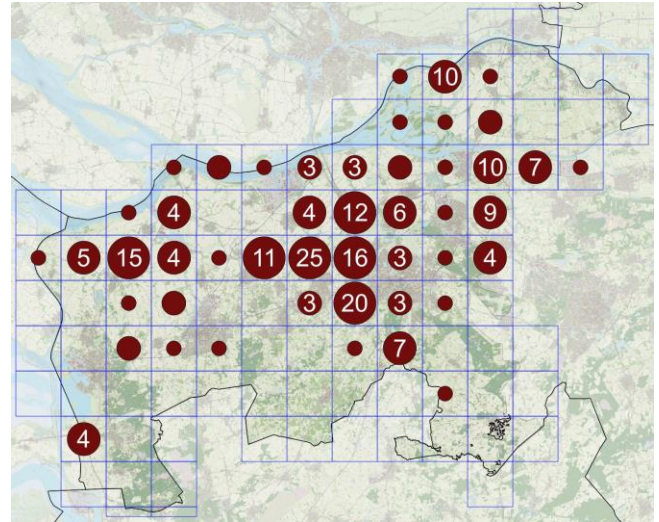

FIG. 5 BUIZERD
TOTAAL 217, MAXIMUM PER ATLASBLOK 25

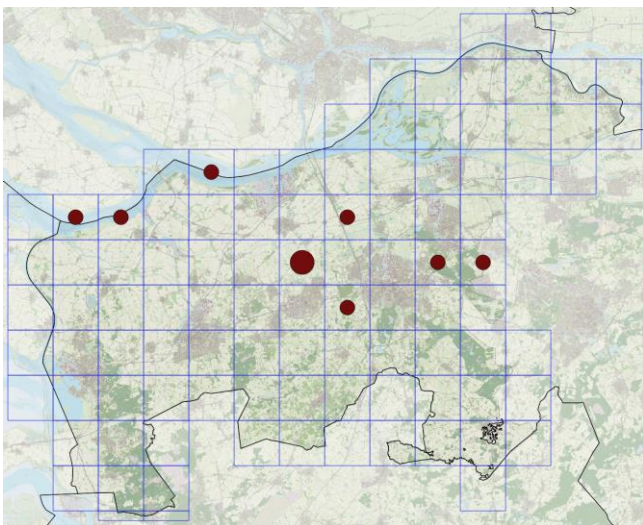

FIG. 3 HAVIK
TOTAAL 9, MAXIMUM PER ATLASBLOK 2

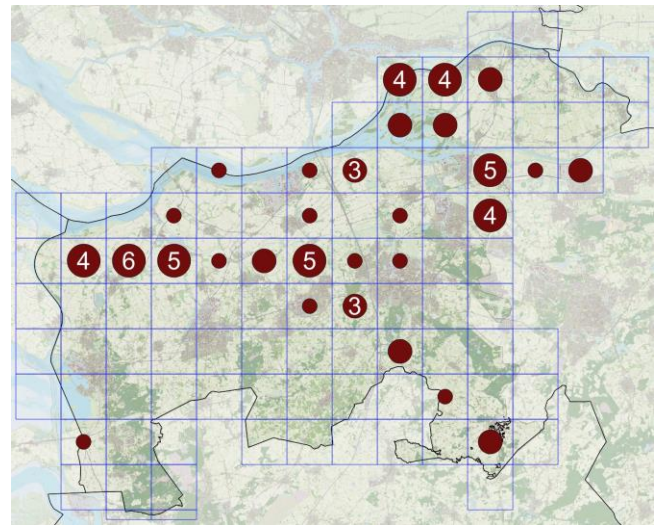

FIG. 6 TORENAVALK
TOTAAL 69, MAXIMUM PER ATLASBLOK 6

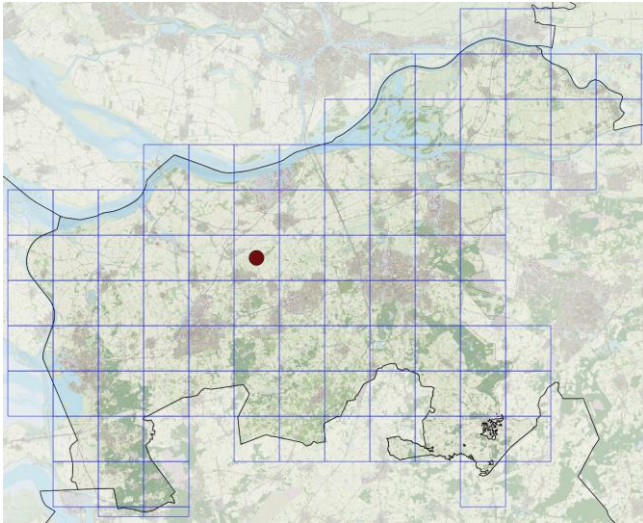

FIG. 7 SMELLEKEN
 TOTAAL 1, MAXIMUM PER ATLASBLOK 1

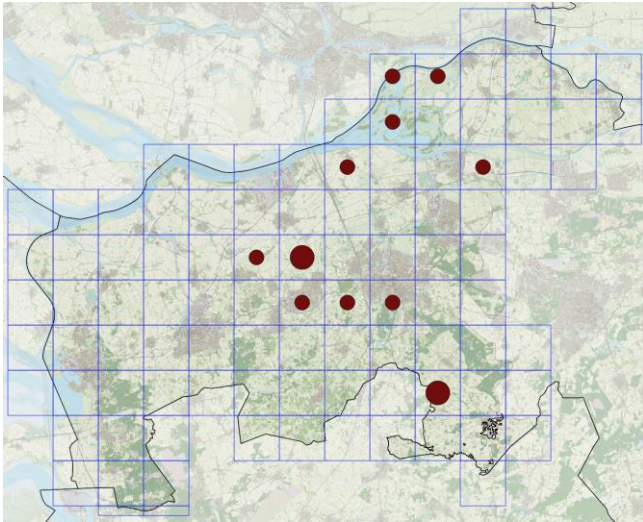

FIG. 8 SLECHTVALK
 TOTAAL 13, MAXIMUM PER ATLASBLOK 2